

Verslag van het Bestuur der Afdeeling Nieupoort.

(JULI 1892 — JULI 1893).

Leden.

Het aantal onzer leden is dit jaar nagenoeg hetzelfde gebleven. Onze lijst, die op het einde van het vorige bestuurjaar 151 leden telde, sluiten we thans met 153. — Dit wil niet zeggen dat zij geene wijzigingen heeft ondergaan: wij verloren 16 leden, waarvan 5 wegens vertrek, 7 door ontslag of weigering van betalen, en 4 door overlijden; aan de eersten zeggen wij dank, en aan de nagedachtenis der laatsten brengen wij hier hulde voor de trouwe ondersteuning die zij onze instelling verleenden. — Wij hadden het genoeg 18 nieuwe leden te aanvaarden, die ons, hopen wij het, moedig zullen ter zijde staan in onzen strijd voor licht en vrijheid!

Feesten.

1. *Concert-Voordracht.* — Dit jaar hielden wij slechts ééne openbare concert-voordracht; 't was ter gelegenheid der 100e verjaaring van de geboorte van J. F. Willems. Dit eeuwfeest werd door onze Afdeeling gevierd op 5 Maart 1893; de heer A. Buyssé, advocaat te Gent, sprak over *Willems en het Willems-Fonds*, — terwijl onze Nieupoortsche vrienden, de heeren L. en C. VAN TOMME, J. BRABECK, A. en J. DELPORTE, het muzikaal gedeelte van 't feest uitvoerden. Zij aanvaarden deswege onzen warmsten dank!

2. *Prijskamp van Nederlandschen Zang en Uitgalming.* — Al onze werkzaamheid, alle onze krachten en het overgrootste deel onzer geldmiddelen werden aan eene stoute onderneming besteed.

In den loop van het bestuurjaar 1887-1888 werd door onze Afdeeling eenen *zangwedstrijd* uitgeschreven, die totaal mislukte. Het aantal inschrijvers was zoo gering dat men den kampstrijd in den steek moest laten. — Dit schreef men toe: a) aan de verre afgelegenheid van Nieupoort en weinig talrijke gemeenschapsmiddelen, die wij gedurende den winter met het binnenland hebben; b) aan het uitschrijven van een dergelijken prijskamp door de Afdeeling Kortrijk.

Het mocht dus een vermetel ontwerp heeten nogmaals eenen prijskamp te willen inrichten. En nochtans werd de verwezenlijking er van besloten in onze Algemeene Vergadering van 10 Juli 1892.

Evenwel moest er naar middelen uitgezien worden om beter te slagen dan in 1887. Hoe zouden wij die oorzaken van mislukken uit den weg ruimen?

De oplossing van dit vraagstuk werd weldra gevonden: wij zouden belangrijke prijzen uitschrijven, en de onkosten der mededingers verminderen met eene vergoeding van 5 fr. voor verblijfskosten te betalen aan degenen, die den dag hunner optreding niet meer konden te huis aankomen. — Met dergelijke voorwaarden mochten wij de onderneming wagen!

Den 20 Oogst 1892 zonden wij aan al de door ons gekende liefhebbers van zang en tooneel uit het Vlaamsche land het uitschrijvingsprogramma van onzen wedstrijd. Deze was verdeeld als volgt:

Eerste Afdeeling : ZANG.

Eerste vak : ALLEENZANG; romancen, aria's, liederen, enz. gekozen in de uitgaven van het Willems-Fonds, *Comiteit ter bevordering van den Nederlandschen Zang*.

- 1^e Prijs : Een verguld zilveren eermetaal en 20 frank in geld;
- 2^e " Een zilveren eermetaal en 15 frank in geld;
- 3^e " Een zilveren eermetaal en 10 frank in geld.

Tweede vak : ALLEENZANG; romancen, aria's, liederen, enz. naar keus van den mededinger.

- 1^e Prijs : Een verguld zilveren eermetaal en 15 frank in geld;
- 2^e " Een zilveren eermetaal en 10 frank in geld;
- 3^e " Een zilveren eermetaal en 5 frank in geld.

Derde vak : KLUCHTLIEDEREN.

- 1^e Prijs : Een verguld zilveren eermetaal en 15 frank in geld;
- 2^e " Een zilveren eermetaal en 10 frank in geld;
- 3^e " Een zilveren eermetaal en 5 frank in geld.

Tweede Afdeeling : UITGALMING.

Vierde vak : DEFTIGE ALLEENSpraak (Declamatie of reciet).

- 1^e Prijs : Een verguld zilveren eermetaal en 15 frank in geld;
- 2^e " Een zilveren eermetaal en 10 frank in geld;
- 3^e " Een zilveren eermetaal en 5 frank in geld.

Vijfde vak : BOERTIGE ALLEENSpraak.

- 1^e Prijs : Een verguld zilveren eermetaal en 15 frank in geld;
- 2^e " Een zilveren eermetaal en 10 frank in geld;
- 3^e " Een zilveren eermetaal en 5 frank in geld.

Zesde vak : DEFTIGE OF LUINIGE TWEEspraak.

- 1^e Prijs : Twee verguld zilveren eermetalen en 24 frank in geld;
- 2^e " Twee zilveren eermetalen en 16 frank in geld.

Dit laatste vak werd echter nadien onderverdeeld in :

6^e vak A : Deftige tweespraken; en

6^e vak B : Luinige tweespraken.

Onze oproep vond een onverwachten bijval. Vier en tachtig kunstbeoefenaren uit alle gouwen van het Vlaamsche land lieten zich voor onzen prijskamp inschrijven; 63 onder hen zijn opgetreden en hebben in *tien* feestzittingen gezamenlijk 430 stukken opgevoerd; waarvan : in het eerste vak, 22; in het tweede vak, 25; in het derde vak, 19; in het vierde vak, 25; in het vijfde vak, 25; in het zesde vak A, 6 en in het zesde vak B, 8.

De meeste mededingers behoorden tot onze Vlaamsche zangers, declamators of tooneelliefhebbers. Ook was elke optreding een echt kunstfeestje, dat door een talrijk en kunstminnend publiek werd bijgewoond. Meermalen was onze ruime feestzaal te klein en moesten een aantal personen onverrichterzake huiswaarts keeren. Geen wonder ook; die avondstonden waren niet alleen aangenaam en kunstrijk, maar ook echt

democratisch; de inkomprijs was uiterst gering: 10 cmen voor de leden, 20 cmen voor de niet-leden. Verder hadden wij het genoegen in onze optredingen de tegenwoordigheid te bemerken van menig persoon, die anders de gewoonte hadden de feesten van het Davids-Fonds bij te wonen, — en van talrijke kunstvrienden der omliggende dorpen, zelfs van Dixmude en Veurne, die bij legioenen naar ons Willems-Fonds kwamen afgezakt.

De beoordeeling der uitgevoerde stukken was toevertrouwd aan eene jury, samengesteld uit de heeren: P. F. De Swarte, voorzitter, K. De Meyer, L. De Jaegher, Em. Meyne, H. Bogaert en A. Van Lede, leden, en G. Dingens, secretaris. — In den loop van den prijskamp werd ons de heer De Meyer door den dood ontruikt; hij was een toonbeeld van stiptheid en nauwgezetheid; verknocht aan onze instelling, vervulde hij de aangenomen taak zoolang zijne krachten hem zulks toelieten. — Ons medebestuurlid, de heer J. Smedts, verving den betreunden heer De Meyer als lid der jury.

In eenen prijskamp van zulk gehalte als de onze is de beoordeeling een zeer moeilijk iets. Niettemin heeft onze jury zijne ondankbare, doch hoogst gewichtige taak tot een goed einde gebracht, en de uitgeloopte prijzen gewetensvol toegekend aan de mededingers van elk vak, die zich het meest hebben onderscheiden.

De verschillende optredingen hadden plaats van 16^a October 1892 tot 19^a Maart 1893. Getrouw aan de bepalingen van ons uitschrijvingsprogramma zonden wij den 1^a April 1893 aan al de mededingers den uitslag, alsmede de verzameling van al de programma's des prijskamp.

De uitreiking der prijzen geschiedde op Sinken, 21^a Mei. Schitterend en prachtvol liepen de feestelijkheden af, die deze plichtigheid opluisterden. Ook waren talrijke kunstbroeders en liberale vrienden naar ons oud stadje gekomen om er aan dit feest der Vlaamsche kunst tegenwoordig te zijn.

Om 1 1/2 ure namiddag vormde zich een lange stoet, die de bekroonden door de voornaamste straten der stad naar het lokaal leidde.

Hier sprak de heer voorzitter P. DE SWARTE eene kruimige en gepaste welkomgroet uit, waarna onmiddellijk het *concert* aanvang nam.

De meeste prijswinnaars voerden er nogmaals de stukken uit, waarmede zij bekroond werden, en, ofschoon zulks vier volle uren duurde, had niemand zich verveeld, was niemand vermoeid. Dit bewijst genoeg dat het programma afgewisseld en de uitvoering puik was!

De feestzitting, die daarop volgde, was voorgezeten door de heeren: Em. Van Driessche, van Elsene (Brussel), ontwerper onzer Afdeeling; Peter Benoit, van Antwerpen, voorzitter van het *Comité ter bevordering van den Nederlandschen zang* en Jozef Vercoullie, van Gent, secretaris van het Algemeen Bestuur van 't *Willems-Fonds*.

Hunne tegenwoordigheid droeg niet weinig bij om onze feestelijkheden te verheffen, om ze belangrijk en luisterrijk te maken!

Na de opening der zitting: lezing door den heer DINGENS van het degelijke, wel doordachte verslag der jury over den prijskamp; daarna, naamafroeping der bekroonden en uitreiking der eermetalen, diploma's en andere belooningen; verder een paar kernachtige toespraken door de heeren VAN DRIESCHKE en VERCOULLIE; eindelijk, dankbetuigingen door den heer Voorzitter DE SWARTE, — dankbetuigingen, die wij hier, in name van 't Bestuur, met genoegen herhalen; wij zeggen dank aan het *Comité*

ter bevordering van den Nederlandschen Zang, dat ons, benevens een' geldelijken onderstand tot het bestrijden der onkosten, nog negen reeksen zangstukken schonk om aan de bekroonden in den Zang uitgereikt te worden; aan de heeren medeleden der jury, die zoo gewetensvol de moeilijke taak van beoordeelaars in onzen prijskamp hebben waargenomen; aan den heer G. Dingens, om zijn' onvermoeibaren ijver en zijne kunde als verslaggever der jury; aan jufvrouw EMILIE SOETENS, van Middelkerke, die — den ganschen winter door — met zooveel talent en zooveel bereidwilligheid, de optreders in hunne uitvoeringen heeft begeleid; aan ons lid, den heer HENDRIK BOGAERT, den ontwerper van het eere-diploma, dat een echt kunstwerk mag genoemd worden; aan onze *Philharmonie*, voor hare deelneming in onzen prijskamp; eindelijk, bijzonderen lof en dank aan de wakkere koninklijke Rhetorica-gilde *Arm in de beurs en van zinnen jong*, van Veurne, voor hare deelneming in onzen stoet; en aan al de vrienden en maatschappijen van de stad, die, tot verheerlijking der kunst, het hunne hebben bijgebracht om onze feestelijkheden op te luisteren!

Deze heugelijke dag eindigde met een luisterrijk dansfeest, door Mevr. en M^r De Swarte ten hunnent aangeboden aan de leden van 't Willems-Fonds, aan de bekroonden en aan de uitgenoodigde vreemdelingen. — Honderden personen, waaronder gansch de vrijzinnige jeugd van Nieu-poort, verdrongen zich in de danszaal en de galerij, die sierlijk en smaakvol verlicht waren. Uitbundige vreugde en ware broederlijkheid waren het kenmerk van dien genoeglijken avondstond. — Geen enkel duister wolkje had het reine genot van dat echt Vlaamsch feest beneveld!

Volksboekeringen.

De aanzienlijke uitgaven door onzen prijskamp gevergd lieten ons niet toe dit jaar groote sommen aan onze volksboekeringen te besteden; het ligt echter in onze bedoelingen toekomend jaar voor deze instellingen des te meer te verteren.

Evenwel kochten wij een twintigtal nieuwe werken aan en deden wij er een zeer groot getal inbinden. — Verder kregen wij nog eenige exemplaren in geschenk: van den heer Th. Coopman (Brussel), 3 boekdeelen; van den heer G. Braecke (Brussel), 1 boekdeel; van den heer E. Banneville (Aalst), 8 boekdeelen; van den heer Delattin (Antwerpen), 1 boekdeel; en van den heer Maurits Sabbe (Brugge), 1 boekdeel. — Hier drukken wij al onze erkentenis uit voor de personen die onzen boeken-schat met eenige werken vergrootten en alzoo tot de verstandelijke ontwikkeling van ons Vlaamsche volk medehielpen.

Beweging in onze drie volksbibliotheken gedurende het afgeloopen bestuurjaar:

A. In de boekery van Nieu-poort werden 1660 boekdeelen aan 82 lezers uitgeleend;

B. In de boekery van Lombardzijde werden 797 boekdeelen aan 70 lezers uitgeleend;

C. In de boekery van Ramskapelle werden 511 boekdeelen uitgeleend.

Tweede boekbewaarder. — In het begin van dit bestuurjaar drukte de heer Aug. Jacquart den wensch uit van het ambt van 2^a boekbewaarder ontslagen te worden. Ons Bestuur stemde hierin toe en benoemde in zijne plaats den heer S. Van de Pitte. Helaas, wij hadden nauwelijks de gelegenheid zijnen ijver en zijne goede hoedanigheden te waardeeren of de

onverbidelijke dood maaide ook dien man weg, die aan de liberale Vlaamsche zaak nog vele en gewichtige diensten kon bewijzen.

Sluiten wij dit verslag niet vooraleer een woord van dank gericht te hebben aan onze trouwe, ijverige boekbewaarders, de heeren L. HOUVENAGHEL, D. BIESBROUCK en L. DE WULF, die zich geene moeite sparen om onze boeken aan zoovele lezers mogelijk uit te deelen.

Andere Werkzaamheden.

Verzoekschrift. — Ons Bestuur ondersteunde een verzoekschrift van het Nationaal Vlaamsch Verbond, waarbij de heeren Vlaamsche leden der Grondwetgevende Kamers aangezet werden om een wetsvoorstel neer te leggen dat het Nederlandsch en het Fransch als de twee nationale talen van België zou uitroepen.

Onderwijs. — Met de medewerking der *Vrijzinnige Vereeniging* richtte ons Bestuur dezen winter nogmaals eenen leergang in tot het vormen van bekwaamheidskiezers. De lessen werden gegeven door de heeren A. VAN TROEN en M. THEVISSEN; om hunne dienstwilligheid in ons Bestuur hun innig dankbaar.

Jubelfeest Peter Benoit. — Op 24 Juli 1892, werd het 25 jarig jubelfeest gevierd van den grooten Vlaamschen toondichter *Peter Benoit*, als bestuurder der Vlaamsche Muziekschool van Antwerpen. Wij brachten onzen penning bij tot het helpen dekken der kosten van de feestelijkheden, welke te dier gelegenheid gehouden werden. — De heer Voorzitter P. de Swarte vertegenwoordigde er onze Afdeeling en er werd hem een gedenkpenning en een portret van den gevierden jubilaris overhandigd.

Verzamelingen. — Onze archieven en onze muziekverzameling zijn beide met eenige nummers aangegroeid. — Ook onze collectie portretten van Vlaamsche schrijvers of kunstenaars is met een portret vermeerderd: dat van Meester Peter Benoit.

Secretariaat. — In den loop van het bestuurjaar nam de heer Cabooter zijn ontslag van dd. Secretaris; de ondergeteekende belastte zich dat mandaat te vervullen tot de eerstvolgende Algemeene Vergadering.

Rekening van het dienstjaar 1892-1893.

ONTVANGSTEN.

A. Gewone Ontvangsten.

Aandeel in de bijdragen der leden	fr. 379 50
---	------------

B. Buitengewone Ontvangsten.

a) In kas op 10 ⁿ Juli 1892	" 17 97
b) 1. Buitengewone toelage van het Algemeen Bestuur voor de volksbibliotheek der Afdeeling	" 105 00
2. Buitengewone toelage van het Algemeen Bestuur voor de andere werkzaamheden	" 45 00
3. Buitengewone toelage van het Algemeen Bestuur voor den leergang tot het vormen van bekwaamheidskiezers	" 75 00
4 Opbrengst der bussen	" 46 00
Over te dragen.	fr. 668 47

	Overgebracht. .	fr. 668 47
5. Opbrengst van eene concert-voordracht met inkomgeld. (Feest Willems : 5 ^a Maart 1893)	"	48 92
6. Verschillende ontvangsten (vergoeding voor het bestellen van uitgaven, giften, enz.)	"	128 90
c) Ontvangsten betrekkelijk den Prijskamp van Nederlandschen Zang en Uitgalming :		
1. Toelage van het <i>Comiteit ter bevordering van den Nederlandschen Zang</i>	fr.	80 00
2. Verkoop van enkele ingangkaarten	"	423 31
3. Verkoop van persoonlijke kaarten voor gansch den prijskamp en van familiekaarten	"	140 25
4. Verkoop der ingangkaarten voor het feest der prijsuitreiking	"	267 50
5. Verkoop van programma's	"	83 14
6. Gift van den heer Voorzitter P. De Swarte	"	235 00
		" 1229 20
Totaal der ontvangsten.	fr.	2075 49

UITGAVEN.

A. <i>Concert-voordracht, enz.</i>		
1. Huur, verwarming en verlichting der zaal	fr.	15 00
2. Vergoeding aan den spreker; onderhoud der piano	"	25 00
3. Aandeel der Afdeeling in de onkosten van het vastenavondbal (12 Februari 1893)	"	22 17
4. Toelage aan de <i>Philharmonie</i> voor het op-luisteren der feesten.	"	100 00
5. Verschillende en onvoorziene uitgaven	"	24 76
		fr. 186 93
B. <i>Prijskamp van Nederlandschen Zang en Uitgalming.</i>		
1. Huur, verwarming en verlichting der zaal	fr.	165 00
2. Prijzen in geld.	"	215 00
3. Diploma's	"	102 80
4. Eermetalen en lint	"	285 86
5. Vergoeding aan mededingers voor verblijfkosten.	"	165 00
6. Drukkosten.	"	303 55
7. Briefwisseling (brieven, telegrammen, plak- en omzendbrieven, programma's, uitnoodigingen, enz.)	"	141 35
8. Verschillende en onvoorziene uitgaven	"	95 68
		" 1474 24
Over te dragen.	fr.	1661 17

Overgebracht. . fr. 1661 17

C. *Volksbibliotheek.*

1. Huur, verwarming en verlichting der zalen (1).	fr.	— —
2. Aankoop van boeken en muziek . . .	"	65 42
3. Inbinden van boeken, inlijsten van portretten, enz.	"	85 75
4. Bijdragen, abonnementen op tijdschriften en weekbladen, enz.	"	55 30
5. Verschillende en onvoorziene uitgaven .	"	81 70

" 288 17

D. *Bestuur.*

1. Briefwisseling	fr.	7 49
2. Drukkosten en bureelgerief.	"	57 90
3. Bode	"	44 00
4. Inschrijving voor het Jubelfest Benoit (24 ⁿ Juli 1892)	"	5 00
5. Verschillende en onvoorziene uitgaven .	"	54 26

" 168 65

E. Leergang tot het vormen van bekwaamheidskiezers . . " 60 00

Totaal der uitgaven. . . fr. 2177 99

OVERZICHT.

Uitgaven	fr.	2177 99
Ontvangsten	"	2075 49
Te kort op 30 ⁿ Juni 1893. .	fr.	102 50

Begrooting van het dienstjaar 1893-1894.

MIDDELEN.

Gewone Middelen.

Aandeel in de bijdragen der leden fr. 370 00

Buitengewone Middelen.

1. Vermoedelijk inkomgeld van feesten	"	80 00
2. Opbrengst der omhalingen in de concert-voordrachten, bussen, enz.	"	70 00
3. Verschillende ontvangsten en giften	"	150 00

Totaal der middelen. . . fr. 670 00

(1) Voor onze hoofdbibliotheek te Nieuport, wordt in het lokaal van het Willems-Fonds eene ruime, goed verwarmde en verlichte boekenzaal, — voorzien van prachtige boekenkassen, — kosteloos ter beschikking der Afdeling gesteld door den heer Voorzitter P. F. DE SWARTE.

Onze boekerijen te Lombardzijde en Ramskapelle zijn onvergeld gevestigd: de eerste in de plaatselijke gemeenteschool; de tweede bij ons modelid, den heer L. DE WULF.

LASTEN.

A. Concert-voordrachten en andere feesten.

1. Huur, verwarming en verlichting der zaal	fr. 90 00
2. Vergoeding aan sprekers en zangers; onderhoud der piano	" 200 00
3. Toelage aan de <i>Philharmonie</i> voor het op-luisteren der feesten.	" 100 00
4. Verschillende en onvoorziene uitgaven .	" 25 00

fr. 415 00

B. Volksbibliotheek.

1. Huur, verwarming en verlichting der zalen	fr. — —
2. Aankoop van boeken en muziek	" 150 00
3. Inbinden van boeken en inlijsten van portretten	" 60 00
4. Bijdragen; abonnementen op tijdschrij-ten, weekbladen, enz.	" 50 00
5. Verschillende en onvoorziene uitgaven .	" 20 00

" 280 00

C. Bestuur.

1. Briefwisseling, enz.	fr. 40 00
2. Drukkosten	" 90 00
3. Bode	" 44 00
4. Verschillende en onvoorziene uitgaven .	" 20 00

" 194 00

D. Andere uitgaven.

Te kort op 30 ⁿ Juni 1893.	" 102 50
Totaal der lasten	fr. 991 50
Vermoedelijk te kort	fr. 321 50

Voorgelezen en goedgekeurd in Algemeene Vergadering van 16ⁿ Juli 1893.

De dd. Secretaris,
M. THEVISSSEN.

De Voorzitter,
P. F. DE SWARTE.

Verslag van het Bestuur der Afdeling Lokeren.

(JULI 1892 — JULI 1893.)

Wij hadden het goed inzicht gedurende den afgelopen winter twee kosteloze concert-voordrachten in te richten, doch de toestand onzer geldmiddelen heeft zulks niet toegelaten en wij hebben ons met ééne moeten vergenoegen. Laat ons hopen dat er den aanstaanden winter mogelijkheid zal zijn meer te doen.